

KATOLIK POLSKI

"KATOLIK POLSKI" wychodzi 6 razy w tygodniu
i kosztuje na miesiąc
3— zł.

Redakcja i Administracja:
Katowice, Rynek 12
TELEFON 1414

ZA OGŁOSZENIA płaci się za wiersz 15 groszy
milimetry. Wiersz reklamowy 60 groszy
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 65.

Katowice, niedziela 18-go marca 1928

Rok IV.

Rzady Marszałka Piłsudskiego

siłupem granicznym w rozwoju politycz. i finansowym państwa.

Profesor Adam Krzyżanowski, wybrany posłem do sejmu, wydał przed kilku miesiącami książeczkę, pod tytułem: "Rzady marszałka Piłsudskiego." W ostatnim jej rozdziale sreszcza swoje zapatrywanie o działaniu tych rządów. Uważając je za trzaine podajemy z nich następujące ustępy:

Metoda rządzenia Marszałka Piłsudskiego różni się od metod stosowanych przed przewrotem tem, że nie posługuje się obietnicami. Niedotrzymywanie przyrzeczeń, niespełnianie się zapowiedzi, zdepopularyzowało poprzednie rządy. Marszałek nie wygłosił żadnej mowy, obiecującej radykalną zmianę na lepsze, usunięcie wszelkich nadużyć, zrównoważenie budżetu, stabilizację waluty, wzrost ogólnego dobrobytu i uszczęśliwienie wszystkich. Poprzednie rządy dały — mniej — niż obiecywały. Marszałek niczego nie przyrzekał, a jednak spełnił doniosłe zapowiedzi swych poprzedników, przez nich nieziszczone, zaniechania inflacji i naprawy gospodarki skarbowej.

Za największą zasługę przewrotu poczytuję, że dał on społeczeństwu sposobność uzupełnienia swego wykształcenia polityczno-ekonomicznego. Marszałek powiększył zasób naszych doświadczeń. Rzeczą społeczeństwa jest skorzystać z tej lekcji poglądowej, którą imy przeżyli. Nasze siery rządzące nie rozumiały istoty ani konstytucji i parlamentaryzmu, ani dobrej gospodarki skarbowej. Nie zauważały związku, zachodzącego między temi dwoma szeregami zjawisk. Nie wiedziały, że na konstytucję i parlamentaryzm — trzeba zastąpić dobrą gospodarką skarbową. Nie przewidywały możliwości utra y konstytucji i parlamentaryzmu, skutkiem złego zawiadywania finansami.

Dóście do władzy Marszałka i jego rządy przypieczętowały i lędy poprzedników, a zarazem stwierdziły słuszność wielu zapatrywań grona osób pracujących politycznie, choć nie reprezentowanego ani w sejmie, ani w obozie najbliższych zwolenników Marszałka — grona, które ciągle wskazywało ułomności naszej Konstytucji i waluty, konieczność wzmożenia w interesie państwa władzy wykonawczej i naprawy skarbu.

Przed przewrotem władza naczelna nie była dość silna, żeby móc się oprzeć żądaniom poszczególnych grup, stanów i zawodów. Marszałek miał siły potężne, żeby dać przedewszystkiem o do ro państwa, jako takiego. Partycipantwo przestało być groźne. Marszałek podniósł autorytet władzy. Naprawił stan skarbu. Zmniejszył groźbę państwa niebezpieczeństwem, popadnięcia w anarchję lub bolszewizm. Zwiększył jego moc i potęgę. — Użył w tym celu metod poniekąd swo stych. Lecz społeczeństwo i państwo zadaniem dyktatury w małej dozie, w przeciwstawieniu do zwykłego toku wypadków, polegającego na bezwzględności dyktatorów, co przecie tkwi w istocie tego systemu. Zazwyczaj dyktatorzy są albo krainie lewicowi, albo skrajnie prawicowi. Marszałek użyczał społeczeństwu ideę i gabinet koalicyjny, o zabarwieniu mało parlamentarnym, podczas gdy przeważnie gabinety koalicyjne są pochodzenia parlamentarnego. Belgia, Francja, Polska w ostatnich dwóch latach ratowały walutę siłą polityczną, którą daje koalicja. Różnica tkwi w tem, że belgijska i francuska koalicja są koalicjami parlamentarnymi, czego nie można powiedzieć o polskiej.

Przeciw plotkom o przerwie w rokowaniach polsko-niemieckich.

Berlin. (PAT). Redakcja „Berliner Tageblattu" zamieszcza wiadomość, w której na zasadzie informacji, pochodzących z kół urzędowych, zaprzecza doniesieniom niektórych pism, jakoby rząd niemiecki uchwalil nie prowadzić rokowań handlowych z Polska i stwierdza, że wiado-

Marszałek Piłsudski i Mussolini należeli obaj zamó u do stronnictwa socjalistycznego i obaj wytrwali przez długie lata w szeregach stronnictwa. Obaj podjęli walkę z inflacją i bolszewizmem. Mussolini, jedynie z bolszewizmem wewnętrznym, Marszałek z wrogiem państwem bolszewickim, a nadto ze sprzymierzonym z niem bolszewizmem wewnętrznym. Walka z inflacją i komunizmem zmusia zarówno Mussoliniego jak i Marszałka do pewnego rodzaju rewizji poglądów na socjalizm. Mussolini zaszedł na tej drodze daleko na prawo. Objął władzę w toku zaciętej walki z socjalizmem, z którego n. egdys wysze ł. Marszałek w chwili przewrotu był popierany przez znaczną jego część.

Rząd obecny, mimo ciężkiego położenia gospodarczego kraju, i nar. ekań przedsięwzięć na wysokie koszty opieki społecznej, nie ma zamiaru uszczuplać, choćy c. wilowo tylko, zdobyczy socjalnych — (ani ubezpieczeń, ani ustawodawstwa ochronnego), warstw robotniczych, w szczególności nie godzi się na przedłużenie czasu pracy.

Rząd nie przeprowadza redukcji personalu państwowego ani na kolejach, na których jest on bardzo liczny, ani w innych działach służby publicznej. Rząd obecny popiera energiczniej reformę rolną, zwłaszcza za pośrednictwem rozrastającego się Banku Rolnego. Etaizm gospodarki państwowej nawet poniekąd rozszerzył.

Rzady Marszałka, choć on sam i jego współpracownicy nie szalowali zbytnio tak często nadużywaniem hasłem demokracji, a nawet zapowiadali walkę z demagogją, okazały się, o ile chodzi o gospodarczą stronę rzeczy, bardziej demokratyczne, niż poprzednie rządy, tak szczodre w obietnicach. Zmniejszyła się ilość bezrobotnych. Płace wzrosły w ciągu ostatniego roku. Zaniechanie inflacji, stabilizacja waluty — jedno i drugie jest dobrodziejstwem dla całego społeczeństwa, ale przedewszystkiem dla warstw urzędniczych, robotniczych i włościańskich.

Zatarg z sejmem nie stanowi zamachu na demokrację. Jest raczej zwalczaniem jej pozorów i jej wypraczenia. Falszywe objaśnienie stosunku rządu do sejmu zrodziło zarzut, że Marszałek stał się Wallerodem lewicy. W rzeczywistości sprawa przedstawia się zgoła inaczej. Rząd Marszałka jest z pewnością rządem sympatyzującym o wiele więcej — i nie bez słusznych powodów — z szerokimi masami ludowymi, niż z warstwami posiadającymi. Równocześnie jednak jest w wysokim stopniu rządem konieczności państwowych, w szczególności zdającym sobie sprawę z korzyści dobrej gospodarki skarbowej dla państwa i dla ogółu ludności, a w pierwszym rzędzie dla ludności biedniejszej. Z punktu widzenia konieczności państwowych i dobrej gospodarki skarbowej ofiary, których można i należy żądać od warstw posiadających są ograniczone.

Profesor Krzyżanowski nie uwzględnił w ogólnych tych uwagach pożyczki amerykańskiej, bo w chwili wydania jego broszury pożyczka jeszcze nie była doszła do skutku. Lecz w broszurze wykazuje jej konieczność i użyteczność. O tem jesteśmy wszyscy przekonani, a kraj odczuwa to wyraźnie od czasu dojścia do skutku owej pożyczki.

mość ta była całkowicie niecisła. Przeciwnie można przyjąć za pewne, że podjęcie rokowań nastąpi w krótkim czasie. Poseł w Warszawie Rauscher, który bawił w Berlinie dla złożenia sprawozdania, odjechał w piątek do Warszawy, dla odbycia rozmów z Ministrem Zaleskim.

Józef Piłsudski.

(Na dzień Imienia Marszałka.)

W maju 1926 Marszałek Piłsudski zbrojnym zamachem zyskał władzę w Polsce i nad Polską. To wielka rzecz.

W marcu 1928 wybory do Sejmu i Senatu udowodniły przed światem, że Marszałek Piłsudski zyskał zaufanie Narodu polskiego. To większa rzecz.

Władzę w państwie może zagarnąć także człowiek brutalny a nawet zły. Zaufanie narodu zjedniwa sobie na stałe tylko człowiek prawy i szlachetny. Z pierwszych powstają dyktatorzy i tyrani. Z drugich wlecy obywatele i Ojcowie Ojczyzny.

Piłsudski zaczął rządzić na skutek gwałtu. Obecnie już rządzi z woli narodu, który mu ufa.

Gwałt. zdaniem Marszałka, był potrzebny, ażeby Polskę powstrzymał od upadku. Bo i rządy w niej bywały słabe i sejm rozkładowy. Moralność publiczna upadała. Stosunki ekonomiczne pogarszały się coraz więcej. Ludność ubożała i czuła się nieszcześliwa. Społeczeństwo zaczęło tracić wiarę w zachwalaną demokrację. Warstwy pracujące oglądały się mocno na lewo za ratunkiem. Zagranica nie wierzyła w żywotność państwa polskiego. Sąsiedzi szerzyli o niem zdanie jako o „państwie sezonowym“.

Piłsudski swoim gwałtem przerwał nieszcześliwy ten bieg życia państwowego i zatamował fatalny rozwój. Nastawił ster na właściwy kierunek.

Przez cały czas rządów Marszałka Piłsudskiego wielu podejrzywało go o chęć osobistego wywyższenia celem satysfakcji dla wielkiej ambicji. „Chce być dyktatorem“ — szeptano. Dla tego przygotowuje wojsko, — dla tego nie chce sejmu.

Dzisiaj po wszystkim, co z działania rządu Piłsudskiego jasno przed oczami naszymi się wywydatnia, zwłaszcza zaś po dokonanych wyborach, wiemy, że nie szuka on w swych mozolach i zabiegach siebie, lecz Polski i jej dobra. Podnoszone przeto wobec niego podejrzania okazały się mylne. Celem Piłsudskiego jest potęga państwa polskiego dziś zarówno, jak na całą przyszłość, oraz dobro jego obywateli.

W szczególności podkreślamy to, co nawet między zwolennikami Marszałka przez pewien czas budziło wątpliwości, jego stosunek do parlamentaryzmu. Opierały się one na bezwzględności, okazywanej ostatniemu Sejmowi. Wywodziło stąd, że Piłsudski jest przeciwnikiem parlamentaryzmu.

Zdanie to okazuje się błędne. Zarządzone w marcu wybory przekonują o tem. Więcej jeszcze słowa Marszałka Piłsudskiego, wypowiedziane przed kilku dniami do grona posłów sejmowych. Tam oświadczył, że starał się pracować z przeszłym sejmem i chce pracować z obecnie wybranym. Chodzi jednak o to, aby Sejm dobrze zrozumiał swoje zadanie i sam starał się być żywym, a na rząd nie wpływał w kierunku ulepnym.

To uznanie potrzeby parlamentarnego przedstawicielstwa narodu celem współpracy z rządem dla dobra całości państwa ze strony Piłsudskiego rozwiewa również i te wątpliwości.

W tem oświetleniu staje przed nami postać Marszałka jako pierwszego obywatela Polski, mogąca być wzorem dla nas wszystkich. A z pomiedzy charakterystycznych cech tej postaci jedną z szczególnym naciskiem należy podnieść; mianowicie jego niezwykłą pracowitość. Jest on zaiste największym pracownikiem w Polsce. Nie prawi mów ani programowych, ani okłecznościowych, ale milczy i pracuje. Jakiż w tem właśnie doskonały dla nas przykład! My Polacy mamy to bowiem do siebie, że lubimy dużo i ładnie mówić. Gdyby nas ktoś tylko z gadania znał, zaiste za najpierwszy naród w świecie by nas uznał. Piłsudski jest i pod tym

względem Polakiem wyjątkowym, bo mało mówi, a wiele pracuje.

Rządy Piłsudskiego, nazwano rządem „milczków”. Minister Bartel, mówiąc o tem, oświadczył, że rząd sam nazywa się rządem pracy. I tak jest w istocie. Jeszcze żaden z rządów Polski tyle nie pracował, co obecny. Za przykładem swego prezesa Piłsudskiego.

W dniu jego imienin życzymy mu zdrowia i sił do dalszej pracy dla dobra Ojczyzny. Niech mu Bóg błogosławi!

Przegląd polityczny

Pożyczka kolejowa.

Jak wiadomo, koleje polskie mają być wyłącznie z przedsiębiorstw państwowych, a zamienione na spółkę kupiecką. Tak samo, jak w Niemczech. Gdy się to stanie, rozpoczną się niezwłocznie układy o pożyczkę na budowę kolei.

Zaleski i Woldemaras spotkają się w Królewcu.

Na mających się rozpocząć rokowaniach polsko-litewskich w Królewcu w charakterze kierownika delegacji polskiej weźmie udział minister Zaleski. Nota do rządu litewskiego w sprawie konkretnego rozpoczęcia rokowań wysłana ma być w ciągu bieżącego tygodnia. Jak informują w kołach dyplomatycznych kierownikiem delegacji litewskiej będzie w razie udziału ministra Zaleskiego premi. Woldemaras.

Ludność żydowska w Niemczech.

Podług urzędowej statystyki, ogłoszonej przez rząd niemiecki, przebywa obecnie w Niemczech 564.379 żydów; w Prusiech — 403.969; w Bawarii — 49.145; w Saksonii — 23.252; w Wirtembergii — 10.827; w Badenii — 24.064; w Turyngii 3.603; w Hesji — 20.401; w Hamburgu — 19.904; w Meklemburg-Schwerin — 1.225; w Oldenburgu — 1.513; w Brunszwiku — 1.753; w Anhalt — 1.440; w Bremie — 1.508 w Lubece — 629; w Meklemburg-Strelitz — 182; w Waldeck — 147; w Schaumburg - Lippe — 170.

30.483 żydów z Alzacji przeszło do Francji; 1.361 — do Litwy; 41.447 — do Polski; 2.703 — do wolnego miasta Gdańska; 63 — do Czechosłowacji; 32 — do Danii; 23 — do Belgii.

Jak widzimy, Niemcy bardzo skrupulatnie obliczają ilość swych przyjaciół, zamieszkujących ich kraj. Kwestia żydowska u nich, w porównaniu z nami, przedstawia się sielankowo. Cała ludność żydowska w Niemczech wynosi tyle, co u nas w dwu największych miastach. A żydom w Niemczech jest tak dobrze, a u nas tak źle!

Aresztowanie Niemców w Rosji.

Prasa niemiecka rozbrzmiewa teraz od protestów przeciw aresztowaniu niemieckich inżynierów z akcyjnego niemieckiego przedsiębiorstwa przemysłowego w Zagłębiu Donieckim. Aresztowano 6 inżynierów niemieckich obywateli Rzeszy, a ponadto 12 inżynierów obywateli sowieckich i jeszcze 5 innych narodowości pod zarzutem uprawiania „kontrrewolucji”. Dotąd jeszcze nie wiadomo bliżej, jakie to czyni „kontrrewolucyjne” mają aresztowani in-

żynierowie na sumieniu. Ani agencje sowieckie, ani poselstwo niemieckie nie podają żadnych bliższych w tej sprawie szczegółów. Berlińskie ministerstwo spraw zagranicznych zażądało sprawozdania od posła w Moskwie; dotąd go jednak nie otrzymało.

Wzburzenie Niemców powiększył jeszcze afront, który przedstawiciel misji sowieckiej w Genewie, Borys Stein, zrobił p. Stresemannowi... Kiedy niemiecki minister na wieść o uwięzieniu Niemców poprosił Steina o rozmowę, otrzymał odpowiedź, że p. Stein „nagle” zachorował i p. Stresemanna nie może widzieć.

Coś więc w dobrych dotąd stosunkach niemiecko-sowieckich zaczyna się psuć. Prasa niemiecka podaje wiadomość, że delegat niemiecki do rokowań handlowych z sowietami w Moskwie, p. Schleifer, zgłosił nagle dymisję, motywując swój krok tem, że w obecnych warunkach nie może dalej prowadzić rzeczowych rozmów z przedstawicielami sowietów.

Jest jednak mało prawdopodobnem, by sowiety odważyły się na zerwanie swoich dobrych stosunków z Rzeszą niemiecką. Obecna burza jest chwilowym tylko zakłóceniem pogody. Wszystko wróci do dawnego stanu.

Zmiana angielskiej ustawy wyborczej.

Anglia miała pierwsza parlament. Na nim wzorowały się wszystkie inne parlamenty świata. W ostatnich latach jednak inne państwa posunęły się dalej w rozbudowie tak zwanej demokracji czyli władztwa ludu, niż Anglia. Rząd angielski ostrożniej rozszerzał prawo wyborcze, niż inne rządy. Przed rokiem 1832 było w całej Anglii zaledwie 500 tysięcy wyborców. Reszta ludności nie miała żadnych praw wyborczych. W tym roku rozszerzono liczbę wyborców o 200 tysięcy; w roku 1867 o dalsze 900 tysięcy; zaś w roku 1884 o dalsze 1,8 miliona.

Obecnie nowa ustawa nadaje prawo wyborcze kobietom od roku 21 życia. Dotychczas mogły głosować tylko takie kobiety, które najmniej 30 lat ukończyły. Jeśli parlament ustawę przyjmie, liczba wyborców powiększy się o 5 ¼ miliona głosów.

W ogóle z 45 milionów mieszkańców Anglii 27 milionów będzie miało głos przy przyszłych wyborach. Z tych większość stanowią kobiety, bo 14 ½ miliona. Kobiety góra.

Spór amerykańskich Litwinów i Polaków o Kościuskę i Pułaskiego.

Na łamach pism amerykańskich pojawiła się niewielka notatka, która powinna być rozgłoszona na cały świat i zaświadczyć, jak dalece wiedza o Polsce rozszerzyła się na drugiej półkuli.

Oto w Chicago rozgorzał spór między tamtejszą emigracją litewską a polską o to, czy Kościuszko i Pułaski byli Polakami czy Litwinami! Sprawę oddano do załatwienia prezydentowi, mayorowi Thompsonowi, który — jak pisze jeden z dzienników chicagowskich — oddał sprawę do Kościuszko i Pułaski byli Polakami czy Litwinami do zdecydowania chicagowskiej Rady Szkolnej, nie mając ani czasu ani ochoty zajmowania się tą kwestją.

Dzieje się tak, że w jednym dniu Polacy na walnym zebraniu protestują przeciw nazwaniu Pułaskiego Litwinem w podręczniku szkolnym, a za parę dni Li-

twini wysyłała rezolucję protestującą do mayoru Thompsona, w której stwierdzają wyraźnie, że „Kościuszko nie był Polakiem ale Litwinem”, co mylnie miano zaznaczyć w pamflicie uzupełniającym historię amerykańską z okresu walk rewolucyjnych.

Sprawą tą powinny się zająć polskie sfery rządowe. Nie mówimy o tem już, że oddawanie sprawy tej „do załatwienia” chicagowskiej Radzie Szkolnej jest kompromitacją władz amerykańskich które uważają przecież Kościuskę i Pułaskiego za swoich bohaterów narodowych.

Ameryka a Liga Narodów.

Rząd Stanów Zjednoczonych wręczył posłowi niemieckiemu w Waszyngtonie plan zawarcia dwóch układów ze Stanami. Jeden tyczy się sądu rozjemczego na wypadek zatargu między obydwojma państwami. Drugi zaś stwierdza wyrównanie do czasu obecnego wszelkich, jakichbyś sporów i zawarcie przyjaźni między temi państwami.

Takie same układy rząd Stanów zaproponuje wszystkim państwom. I spodziewać się należy, że wszystkie na nie się zgodzą. Choćby już dla tego, że każdemu z państw zależy na przyjaźni ze Stanami i żadne nie odważy się odrzucić ofiarowaną przyjaźni tak potężnego państwa.

W ten sposób Stany udowodniłyby, iż nie potrzeba koniecznie Ligi Narodów, aby dojść do pokoju w świecie.

Katolicy Indji Niderlandzkich nie wejdą do parlamentu.

Katolicy Indji Niderlandzkich nie zdołali mimo petycji i protestów uzyskać reprezentantów w parlamencie. „Białych” katolików jest 35.000, a 70.000 kolorowych.

Indje Wschodnie Niderlandzkie to naogół kraj bardzo bogaty; zamieszkuje go 49 milionów ludności. Dla Holandii są one tem, czem Kongo dla Belgii. Katolicyzm walczy tam jeszcze z wielu uprzedzeniami i trudnościami, ale pomimo tego się rozwija, tak, że widoki na przyszłość są jak najlepsze.

Hinduski kongres narodowy uchwała wolność zmian religij.

Ważna dla katolików jest uchwała narodowego kongresu hinduskiego, powzięta podczas 42 sesji w Madrasie, w czasie świąt Bożego Narodzenia. Rezolucja ta zezwala na nawracanie tak masowe, jak i pojedynczych ludzi drogą perswazji. Dla misjonarzy ma to niezmiernie doniosłe znaczenie.

W zebraniach Kongresu brało udział około 20 tysięcy osób. Chodziło o usunięcie powodu do antagonizmu pomiędzy hindusami i mahometanami. Uchwała ta brzmi:

„Kongres pan-indyjski postanawia, że każda pojedyncza osoba, czy też zrzeczenie, ma prawo nawracać, albo też namawiać do powrotu do wyznanej przedtem religii, już to drogą przedmiotowych argumentów, już to przez namowę. Nikt nie ma natomiast prawa używać w tym celu siły, ani też przekupstwa. Nie wolno również skłaniać do zmiany religii młodzieży poniżej lat 18, chyba, gdyby rodzice lub opiekunowie, równocześnie też zamienili wiarę. Sekret w tych sprawach jest zakazany, nie wolno jednak z okazji nawrócenia, czy powrotu do raz porzuconej wiary, urządzać żadnych uroczystości.

ALEKSANDRA RUDZIANKA

Tajemnica Wawrzyńca

(Powieść obyczajowo-ludowa.)

18) —o— (Ciąg dalszy).

Wawrzyńcowi tymczasem dziękowała rodzina bardzo serdecznie; wszyscy zrozumieli, że Opatrzność Boska wybrała sobie biednego służącego za narzędzie i że bez niego, córeczka hrabiny, byłaby niezawodnie zgineła. Takiej przysługi nie można pieniędzmi wynagrodzić, bo życia kupić nie można. Stary generał wybrał się jeszcze tego samego dnia do Benedyktowej, by jej osobiście pogratulować tak dobrego syna. Biedna kobieta była uszczęśliwiona.

Jej trzy córki przyglądały się generałowi z zaciekawieniem; dwie starsze onieśmielone nie wyrzekły ani słowa, zato mała Józinka rozgadała się na dobre. Od niej też dowiedział się generał o biedzie i głodzie w tej uczciwej rodzinie. Benedyktowa również musiała generałowi wszystkie swoje strapienia opowiedzieć a on obiecał jej prędką pomoc. Wawrzyńcowi miał dostać podwyższoną płacę na czterdzieści franków; w ten sposób będzie mógł prędzej wszystkich wierzycieli spłacić. Przy pożegnaniu dał generał każdej dziewczynce dwadzieścia franków w podarunku. Biedna matka płakała z radości, bo przecież ta suma przedstawiała mały majątek dla niej. Będzie mogła spokojnie spać, bez obawy; nikt jej nie wyrzuci z chaty rodzinnej. Wręcz przeciwnie; wszystko się zmieni ku lepszemu.

Generał już miał odchodzić, kiedy Józinka się go zapytała, czyby nie mogła kupić za swoją złotówkę pajaca i piernika, który jest na wystawie u piekarza i który jej się od dawna podobał.

— Dostaniesz twego pajaca — rzekł generał, ubawiony dzieckiem — i będziesz go miała bez uszczuplenia twojej monety.

Poszedł z dziewczynką do piekarza i włożył jej w ramiona dużego pajaca, który budził ogólny podziw i zazdrość.

Niebawem dowiedział się Wawrzyńc o całym zajściu i był nader ucieszony.

Wieczorem, gdy zapuszczał okna w buduaru hrabiny, ona sama weszła do pokoju, zmęczona całym dniem. Już wobec wszystkich podziękowała serdecznie Wawrzyńcowi, teraz jednak, jeszcze raz chciała z nim pomówić, jeszcze raz mu wyrazić wdzięczność.

— Wawrzyńcze — rzekła łagodnie — bez ciebie nie miałabym już dziecka.

— Oh, pani! Cóżby się było ze mnie stało bez pani! Nie zapomniałem, com winien, i na Boga, nigdy nie zapomnę.

— Ja również nie zapomnę, cożeś mi dziś wyświadczył.

— Niech hrabina tak nie mówi, przecież chętnie bym oddał życie swoje dla pani.

— Jesteś dobry.

— Zawdzięczam pani więcej niż życie, zawdzięczam pani więcej niż życie mojej ukochanej matki. Byłaby umarła... Zamiast tego, wszystko się u nas jak najlepiej układa.

Biedny chłopak był bardzo głęboko wzruszony; w głosie drgały mu łzy. Było tego za dużo dla matki, której uratowano jedyne dziecko. Wyciągnęła rękę do swego służącego i rzekła mu z głębi duszy: — Dziękuję!

Wawrzyńc wrócił do swej izdebki, z sercem przepelnionem wdzięcznością, i zamiast się położyć spać, wyjął z portfela list Maryni i ucałował go z uszanowaniem. Sam widok kosztownej koperty budził w jego duszy silne wspomnienia nieszczęsnej chwili, w której się zaczął staczać po drodze występku. Mała Marynia go zatrzymała od upadku; jej niewinność słu-

żyła mu za tarczę obronną, a szlachetna dobroć hrabiny uczyniła resztę.

Z żalem spostrzegł Wawrzyńc, że koperta straciła na białości, ponieważ sam portfel był już stary. Dlatego też opakował list najpierw w kawałek białego papieru, by go moc lepiej przechować. Przedtem jednak przeczytał ten list dziecka, które stało się jego aniołem stróżem. Potem rozmyślał o swoim życiu i na kolanach dziękował Bogu, on biedny wieśniak bretoński, za wielką łaskę, której doznał za pośrednictwem nieznanego biednego dziecka. Zamiast kary doznał przebaczenia i dobroci.

Dzień następny był prawie świętem rodzinnym; każdy, wedle możliwości starał się o to, by mała Alicja jak najprędzej zapomniała o niebezpieczeństwie, które jej zagrażało w falach zielonej rzeki.

Nikomu jednak nie udało się dziewczynkę tak rozweselić, jak pani Lilith.

Stara dama, oryginalny typ kokieterji śmiesznej i przestarzałej, skarżyła się od dłuższego czasu na melancholię. Uważała ten swój stan za chorobliwy, bo przecież miała miłe towarzystwo i rozrywek podostatkiem.

Prawdę mówiąc, pani de Verange nie najlepiej się czuła w tem środowisku rozumem. Gospodarze robili wszystko, co było w ich mocy, by jej pobyt uprzyjemnić, a jednak smutek coraz bardziej odbijał się na wesołej zwykle twarzy pani Lilith.

— Jestem w czarnej rozpacz — orzekła wreszcie tonem zniechęconym. — Muszę się zabrać do energicznego środka leczniczego, który dotychczas nigdy jeszcze mnie nie zawiódł.

Generał przyobiecał niby chorej pomoc.

— Pośle po lekarza, dla pani.

— Nie trzeba żadnego lekarza. Mam receptę już gotową nie od dziś.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Niedziela
18
marca

Niedziela czwarta W. Pos u.

Św. Cyryla, biskupa jerozolimskiego, † 386.

Gabr. eł archanioła.

SŁOW.: BOGUCHWAŁ.

Wesel się Jeruzalem i zgromadzajcie się wszyscy, którzy miłujecie je; radujcie się z weselem, którzyście w smutku zostawali. (Izajasz LXVI. 10.)

Błogosławcie Panu wszyscy Aniołowie jego moiżni w sile, którzy czynicie słowo jego. (Psalm CII. 20.)

W on czas: Posłał Bóg Anioła Gabriela do miasteczka Galilei, zwanego Nazaret.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wschodzi o godz. 5.54, zachodzi o godz. 17.51. — Księżyc wschodzi o godz. 5.00, zachodzi o godz. 13.09. — Dziś księżyc mija Marsa.

Długość dnia wynosi 11 godzin 57 minut.

Zmiany powietrza przed 100 laty: burzliwe, obfity deszcz. Jutro: mglisto i wilgotno.

Jutro poniedziałek 19 marca: Św. Józefa, Oblubienica N. M. Panny.

Uroczystość św. Józefa przypada na 19 marca. W kościele wschodnim istniało to święto już w IX wieku, na zachodzie jest od 200 lat dopiero. Przypomina nam to święto udział św. Patriarchy w dziele odkupienia, jako opiekun i obrońca Jezusa i Marii, miał on wielki udział w dziele naszego zbawienia. Dlatego też jest po Matce Najświętszej najpotężniejszym naszym przyczyną u Boga. Czcimy go przede wszystkim jako patrona umierających, bo miał to szczęście oddać Bogu ducha na rękach Jezusa i Marii. W pierwszych wiekach nie święcono jego święta, bo wtedy wogóle obchodzono tylko uroczystość męczenników, a może i dlatego, aby ktoś nie mniemał, że św. Józef jest rzeczywistym ojcem Pana Jezusa.

Miły Bogu i ludziom, którego pamiętka jest w błogosławieństwie. Podobnym go uczynił świętym w chwale i uczynił go wielkim. Uczynił go świętym w wierze i w cichości jego. (Ekkli. XLV. 1. 2.)

— Z czynności Komitetu Floty Narodowej do dnia 1 stycznia 1928 r. Komitet Floty Narodowej po przeprowadzeniu reorganizacji ukonstytuował się na mocy ustawy z dnia 16 lutego 1927 r., wstępne prace jednak mógł rozpocząć dopiero po ogłoszeniu ustawy w „Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej“ w dniu 23 marca 1927 r.

Czynności organizacyjne, założenie biura, porozumienie co do współdziałania z władzami rządowymi, wreszcie wykonanie wielkiej ilości druków spowodowały, że wysyłka pism i druków mogła się zacząć w maju r. ub. Pierwsze poważniejsze wyniki pracy propagandowej w postaci wkładek członków otrzymane zostały we wrześniu r. ub. Miesiąc ten należy uważać za początek realnej działalności Komitetu. Od tego czasu liczba członków, członków korespondentów i kół miejscowych zaczyna stale wzrastać.

Należy zaznaczyć, że początek działalności Komitetu przypada na okres czasu wysoce niesprzyjający tego rodzaju akcji społecznej: zbiórka na rzecz powodzi, wybory samorządowe, uroczystości sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego, wreszcie wybory do sejmiku i senatu — wszystko to zmniejszało skuteczność prac Komitetu. Z wyżej wyluszczonej powódki większe miasta dotychczas nie zaczęły swej akcji, do której przystępują po ukończeniu wyborów do sejmiku i senatu.

Obecnie Komitet Floty Narodowej posiada 136 kół miejscowych, 830 członków korespondentów, rozsiadanych po całej Rzeczypospolitej Polskiej, pracuje skutecznie zbierając dobrowolną daninę na budowę floty narodowej.

— Ochrona historycznych zabytków przed zniszczeniem i wywozem zagranicę. „Dziennik Ustaw“ z dnia 14 marca zamieszcza rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami.

Przedmioty otrzymują charakter zabytków, na skutek orzeczenia władzy konserwatorskiej pierwszej instancji.

Zarządy związków komunalnych, gmin wyznaniowych, osób prawnych kościelnych i zakonnych kościoła katolickiego, obowiązane są zawiadamiać właściwe władze konserwatorskie pierwszej instancji o będących w ich posiadaniu przedmiotach, mających wartość zabytkową.

Zabytków nie wolno burzyć, rozkopywać, niszczyć, przerabiać, odnawiać, rekonstruować, zabudowywać, uzupełniać, ani przewozić bez uprzedniego zezwolenia władzy konserwatorskiej pierwszej instancji.

Skarbowi państwa służy prawo pierwszeństwa nabycia sprawnego przez właściciela zabytku ruchomego bądź nieruchomego.

Zabytki nie mogą być wywożone z granic państwa polskiego bez zezwolenia władzy konserwatorskiej 1-szej instancji.

Władze konserwatorskie 1-szej instancji mogą zakazać wszelkich robót, których wykonanie zszpeciłoby otoczenie zabytku i widok na zabytek lub z zabytku, albo roboty te wstrzymać.

— Prawo o ochronie zwierząt. Istniejące przepisy, dotyczące ochrony zwierząt, są przestarzałe. Coraz częstsze wypadki znęcania się nad zwierzętami czynią koniecznym wydanie przepisów, któreby zapewniły należyty wymiar sprawiedliwości. Z tych też założeń wychodzi projekt ustawy o ochronie zwierząt, który znajduje się na najbliższym posiedzeniu Rady Ministrów.

Według projektu zabrania się wszelkiego znęcania się nad zwierzętami. Za zwierzęta uważa się wszelkie domowe i oswojone zwierzęta, ptactwo, schwyte zwierzęta i ptactwo dzikie, jako też ryby, płazy, owady itp. Zabrania się używania do pracy chorych, rannych lub kulawych zwierząt, bicia ich po głowie, dolnej części brzucha i kończynach, bicia przedmiotami twardymi i ostremi; nie wolno przeciążać zwierząt pociagowych. Karać się będzie złośliwe straszenie i drażnienie zwierząt.

Doświadczenia w celach naukowych nie będą uważane za wykroczenie przeciw ustawie. Minister

spraw wewnętrznych upoważni poszczególne stowarzyszenia do współdziałania z urzędami państwowymi w ujawnianiu przestępców.

— Budowa domów mieszkalnych dla kolejarzy. Ministerstwo komunikacji opracowało program budowy domów mieszkalnych dla pracowników kolejowych. Odpowiednie sumy na akcje budowy, która będzie prowadzona w całym szeregu ośrodków kolejowych, są przewidziane w budżecie na rok 1928/29. Ostateczne ustalenie programu budowlanego nastąpi już w tych dniach i wkrótce potem rozpocznie się budowa domów.

* Ostateczne obliczenie wyborów do Senatu. Ostateczne wyniki wyborów do Senatu na Śląsku przedstawiają się następująco:

Uprawnionych do głosowania było 412.030. Oddano głosów 358.566, unieważniono przez komisje obwodowe 2.583, przez komisje okręgową 2.369. Ogólna liczba głosów ważnych 356.197.

Na poszczególne listy padło głosów: na listę nr. 1 (Narodowe Chrześcijańskie Zjednocz. Pracy) 134.844, nr. 2 (socjaliści) 33.452, nr. 18 (blok mniejszości) 116.132, nr. 36 (komuniści) 4.549, nr. 37 (Korfanty) 67.220.

* „Pszczelarz Śląski.“ Pod tym tytułem zaczął wychodzić w Katowicach ilustrowany miesięcznik, organ Śląskiej Hodowli Pszczół pod redakcją p. Antoniego Seweryna. Mamy przed sobą pierwszy (podwójny) numer tegoż miesięcznika. Przeglądaliśmy go pilnie i stwierdzamy z wielką przyjemnością, że treść jego jest nader obfita. Rozpoczyna się artykułem omawiającym prace naukowe i zasługi około pszczelnictwa rodaka naszego, ks. dr. Jana Dzierżona, który dostąpił światowej sławy i był znany jako „książę pszczoł“. Dalsze artykuły przedstawiają rozwój pszczelnictwa w Polsce, powody upadku pasiek na Śląsku oraz uczą nas, jak używać należy miodu jako lekarstwo. Całość uzupełniają komunikaty i rady dla początkujących. Jednym słowem „Pszczelarz Śląski“ jest miesięcznikiem, który nie tylko pszczelarzom możemy polecić, ale który pszczelnictwu śląskiemu niewątpliwie odda wielkie przysługi. To też pszczelarzy, czytelników naszych zachęcamy do abonowania „Pszczelarza Śląskiego“, którego przedpłata jest stosunkowo niska, gdyż wynosi tylko 1.80 zł. kwartalnie. Zamawiać można na każdym urzędzie pocztowym lub też wprost w administracji: Katowice, ulica Wincentego Pola 22. Wydawnictwu nowemu zaś życzymy wszelkiej pomyślności, a przede wszystkim jak najwięcej przedplacicieli. Żywny nadzieję, że „Pszczelarz Śląski“ służyć będzie pszczelarzom śląskim radami, będzie ich dobrym nauczycielem a co najważniejsze, doprowadzi pszczelarstwo śląskie do rozwoju a pszczelarzy samych do dobrobytu.

Z Katowickiego.

Katowice. (Nowa droga publiczna. Policia miejska podaje do publicznej wiadomości, że w miejsce skasowanej drogi publicznej z ulicy Kozielskiej, przechodzącej przez tor kolejowy aż do nieruchomości Altmana ustala się nową drogę publiczną i to z przedłużonej ulicy Kozielskiej, prowadząca przez nieruchomości szpitala miejskiego i dyrekcji kolei państwowej. Sprzeciwu przeciwko ustaleniu nowej drogi należy wnieść do 4 tygodni.

— (Zamianowanie). Minister komunikacji zamianował członkami dyrekcyjnej rady kolejowej w Katowicach na trzecią kadencję: generalnego dyrektora Zjednoczonych hut Król. i Laura w Katowicach, p. Jerzego Haasego i generalnego dyrektora kopalni „Hoim“ w Niewiadomie Górnym, p. inżyniera Mariana Wołciechowskiego.

Janów w Katowickim. (Misje święte). W dzisiejszą sobotę, dnia 17 marca rozpoczynają się misje polskie, zaś jutro w niedzielę misje niemieckie. Misje odprawiają OO. Franciszkanie z Panewnika.

Bykowiń w Katowickim. (Kradzież z włamaniem.) W nocy na 15 bm. włamali się złodzieje do warsztatu rzeźnickiego Maksymiliana Wielkowskiego, skąd skradli około 100 kg. mięsa i słoniny wędzonej, poczem zbiegli nierozpoznani.

Przy cierpieniach hemoroidalnych, obstrukcji, popękaniach kiszki grubej, owrzodzeniach, krwawieniu w kiszki, parciu na mocz, bólu w krzyżu, ucisku w piersiach, niepokoju w sercu, zawrotach głowy, stosowanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa sprawia zawsze przyjemną ulgę, a niekiedy i zupełne wyleczenie. Specjaliści chorób wewnętrznych zalecają takim chorym pić codziennie rano i wieczór po pół szklanki wody Franciszka Józefa.

KONJAKI

V. S. O. P.

Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI — LIKIERY

Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morełówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

Weinowiec w Katowickiem. (Bohaterski czyn powstańca). Z końcem ubiegłego miesiąca zdarzył się na kopalni „Hohenlohe“ nieszczęśliwy wypadek, ofiarą którego padł górnik Paweł Muc, zabity przez obrywające się kamienie. Drugi robotnik Sztakowy przysypiany został tak dalece kamieniami, że mowy prawie nie było, by go żywcem wydostać. Na odgłos spadających kamieni przybiegł sztygar Przybyła i nie zważając na grożące mu niebezpieczeństwo, zaczął odgrzebywać zasypanych, ratując po półgodzinnej morderczej pracy jednego z zasypanych.

Mysłowice. (Opłaty mostowe). Przy przejeździe przez most na dworzec Mysłowice—Radocha obowiązują następujące opłaty: Od dorózki i sanek jednokonnnych 20 gr.; od dwukonnnych 30 gr.; od wozu ciężarowego lub sań próżnych 30 gr.; od wozu ciężarowego lub sań naładowanych jednokonnnych — 40 gr.; dwukonnnych — 60 gr.; od samochodu ciężarowego lub autobusu próżnego — 80 gr.; od naładowanego — 1.50 zł.; od samochodu ciężarowego z przyczepką 1.80 zł.; od roweru z motorem lub od motocykla 20 gr.; od samochodu trzykołowego próżnego 20 gr.; od naładowanego 50 gr.; od jednego luzno prowadzonego konia 5 gr.; od sztuki bydła, osła, muła, owcy, kozy itp. — 5 gr. Stawki liczy się na przejazd lub przejście tam i z powrotem. Pojazdy władz państwowych i wojskowych wolne są od opłat mostowych; pojazdy władz samorządowych mogą być uwolnione od opłaty po odpowiedniej uchwale władz miejskich.

Siemianowice w Katowickiem. (Zaopatrzili się na święta.) Bezrobotny Szymon Gajda zauważył w szopie handlarki Marii Łukowskiej kilka skrzyń jaj. Powiadomił o tem kolegę Augustyna Wojtyńka i w nocy na 23 grudnia 1927 r. skradli trzy skrzynie (ogółem 4200 sztuk jaj), które przy pomocy Jana Gajzlera i Józefa Michnika ukryli w chlewiku Gajdy. Poszkodowana zgłosiła kradzież policji, której też po krótkim czasie udało się wyśledzić sprawców, zaś jajka znaleziono u Florentyny Bochenkowej w Józefowcu i Jadwigi Jaegerowej w Chropaczowie, które część już pomiędzy sobą rozdzielili, część odsprzedali. Pociągnięci do odpowiedzialności sądowej oskarżeni przyznali się do winy. Ze względu na to, że oskarżeni Gajda, Wojtynek i Michnik są zawodowymi złodziejami, karaniymi kłakrotnie za kradzież, sąd skazał Gajdę i Wojtyńka każdego na rok, Michnika na 5 miesięcy więzienia, Gajzlera, ponieważ dotychczas jeszcze nie był karany, na trzy miesiące z zawieszeniem na trzy lata. Oskarżone Bochenkową i Jaegerową uznano winnymi paserstwa, za co sąd skazał każdą z nich na miesiąc więzienia z zatrzymaniem kary na przeciąg trzech lat. (A. P.)

Nowawieś w Katowickiem. (Pożar.) Dnia 16 bm. o godz. 2 spaliła się doszczętnie budka strażnicza w zakładach „Silesia“. Pożar powstał wskutek zapalenia się desek od rozpalonego pieca żelaznego.

Z Świętochłowickiego.

Król. Huta. (O udekorowanie domów). Magistrat z okazji imienin marszałka Józefa Piłsudskiego uprasza obywateli o udekorowanie w dniach 18 i 19 b. m. domów chorągiewami, a okien nalepkami przez komitet na ten cel specjalnie wydanymi.

— (Pożyczki na budowę). Zarząd Zakładu ubezpieczeń społecznych w Król. Hucie uchwalił znowu pożyczkę dla kas oszczędności miast Król. Huty i Katowic. Pożyczka wynosi tym razem po 500.000 zł. dla każdej kasy oszczędności. Pożyczki są przeznaczane na poparcie akcji budowlanej, zwłaszcza z kierunku tworzenia małych budowli dla celów mieszkaniowych w Król. Hucie i na budowę własnego, to jest komunalnego użytku, w tem na dokończenie budowy nowego ratusza. Pożyczka dla kasy w Katowicach również ma na celu finansowanie budowli komunalnych. Bank spółdzielni Raiffeisena otrzymał kredyt w wysokości 1.000.000 zł. długoterminowy, spłatny w ciągu 20 lat, na akcję budowlaną po wsiach. Bank Raiffeisena, oparty o około 180 spółdzielni i utrzymujący najwyższą łączność ze wsią i jej potrzebami, rozwija się ostatnim czasie do wielkości jednego z najpoważniejszych banków.

Świętochłowice. (Wydawanie kart cyrkulacyjnych.) Urząd okręgowy donosi, że wydawanie względnie przyjmowanie kart cyrkulacyjnych odbywać się będzie w następującym porządku: Wydawanie gotowych kart cyrkulacyjnych w poniedziałki i wtorki każdego tygodnia od godziny 8 do 13. Odbieranie wniosków na karty cyrkulacyjne uskutecznia się tylko w piątki każdego tygodnia od godz. 8 do 13. Osoby, które dotychczas wniosków o karty cyrkulacyjne nie podały, zwraca się, by uczyniły to do końca bieżącego miesiąca.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. (Niefachowi przemytnicy.) W lutym br. usiłowali Wiktor Czech i Ryszard Osadnik stać przewieść przez rzekę około Łagiewnik trzy aparaty do zry „Bajazo“. Przechodzący tam posterunkowy przytrzymał wymienionych i odstawił ich do więzienia. Dnia 16 marca wydział karno-skarbowy w Katowicach skazał Czecha na 5000 zł, Osadnika na 3000 zł

Gielda pieniężna i towarowa.

Katowickie kursy bankowe.

w dniu 16 marca 1928 r.

Płacono: za 100 złotych 46.90 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 213.40 złotych; za dolara amerykańskiego 8.91 ¼ złotych; za 100 franków szwajcarskich 171.90 złotych.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej

w dniu 15 marca 1928 r.

Płacono: za dolara amerykańskiego 8.88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43.38 złotych; za 100 franków francuskich 34.99 złotych; za 100 szylingów austriackich 125 złotych; za 100 koron czeskich 26.35 złotych; za 100 lirów włoskich 47 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171.20 złotych; za 100 guldnów holenderskich 357 złotych.

* **Katowickie ceny ziemiopłodów** z dnia 16 marca 1928 r. Płacono za 100 kilogramów franko stacja wojewódzka w walucie złotowej: Pszenica 52—54. Żyto 44—45. Owies 43—45. Jęczmień 43—44. Makuch lniany 52—54. Makuch słonecznikowy 47—48. Osucie pszeniczne 31.50—33.00. Osucie rżane 30 do 31. Tendencja spokojna.

Warszawska giełda zbożowa

w dniu 15 marca 1928 r.

Żyto kongresowe 43.00—43.50. Żyto kongresowe franko Warszawa 29.00. Osucie pszeniczne 32.00. Owies kongresowy franko Warszawa 42.50. Owies pomorski 41.50. Owies poznański do siewu 42.50. Kukurydza rumuńska 40.15. Mąka pszeniczna franko Warszawa 74—76. Jęczmień browarowy 42—43. Tendencja stała. Obroty przeszło 345 tonn.

kary. Równocześnie orzeczono konfiskatę przemyczonego towaru. (A. P.)

Zgoda w Świętochłowickiem. (Program obchodu imienin) I. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego jest następujący: Ponieważ w dniu 19-go marca rb. obchodzi tutejszy kościół pod wezwaniem św. Józefa adoracje, dlatego odbywa się cała uroczystość imienin Marszałka już w niedzielę 18 bm. i to w niedzielę 18 bm. przed południem: O godz. ½ 9 zbiórka na placu szkolnym, o godz. 9 wymarsz na nabożeństwo, o godz. 11 po nabożeństwie pochód przez miejscowość, przemówienie i rozwiązanie pochodu. Po południu: O godz. 18 ½ (½ 7) Akademia na sali hutniczej, o godz. 19 ½ (½ 8) pochód do Świętochłowic na capstrzyk przed gmach pana starosty, gdzie p. starosta przemówi. Poza tem w niedzielę 18 bm. po południu o godz. 16 (4) jest otwarcie czytelnicy hutniczej w hucie Zeoda i to: O godzinie 4 powitalni przed bramą hutniczą przedstawiciele władz, gości itd. O godz. 4.15 poświęcenie i otwarcie czytelnicy. Zaś do południa idzie cała załoga huty Zeoda wspólnie z stowarzyszeniami na nabożeństwo.

Z Pszczyńskiego

Pszczyzna. (Uroczystość ku czci marszałka Piłsudskiego.) Z okazji obchodu imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego urządza tutejsze Bractwo Strzeleckie w niedzielę, dnia 18-go marca 1928 r. w Strzelnicy strzelanie konkursowe o nagrody.

— (Kolonja imienin marsz. Piłsudskiego.) Komitet Powiatowy na zebraniu dnia 12 marca rb. uchwalił zwrócić się do Magistratu w Pszczyźnie z wnioskiem, aby Rada Miejska na nadzwyczajnym uroczystym zebraniu uchwaliła, mającej wybudować się w roku bieżącym kolonji w Pszczyźnie, skadającej się z 20 domów robotniczych i 3 domów urzędniczych, nadać nazwę kolonji im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Spoleczeństwo miast Pszczyzny żywi nadzieję, że Rada Miejska jednoznacznie do wniosku się przychyli tem bardziej, że kolonja wybudowana będzie wyłącznie z funduszy Skarbu Śląskiego.

Z Rybnickiego.

Biertułtowy w Rybnickiem. (Założenie chóru.) Staraniem młodych działaczy narodowych założono tu chór pod nazwą „Echo“. Na pierwszym zebraniu wybrano zarząd w następującym składzie: Adolf Kosioł prezes, Engelbert Gruszczak wiceprezes, Franciszek Nimtsch sekretarz, Karol Kuśka skarbnik. Na dyrygenta wybrano asystenta biurowego Henryka Kłosoka. W końcu ustalono wysokość składek miesięcznych i dni lekcji i zebrani.

Przyszwice w Rybnickiem. (Nieszczęśliwy wypadek na kopalni.) Na szybach „Delbrück“ pod Zabrzem został okaleczony ciskacz Anzelm Pilny z Przyszowic.

Rydultowy w Rybnickiem. (Nieszczęście kolejowe.) Na tutejszej stacji kolejowej wykołowało się kilka wagonów towarowych. Szkoda materialna jest dość znaczna.

Wodzisław w Rybnickiem. (Pożar.) W pewnym domostwie przy kościele ewangelickim wybuchł pożar, który ugasiła straż pożarna w stosunkowo krótkim czasie. Zgorzała tylko część budynku.

Z Tarnogórskiego.

Tarn. Góry. (Szpital dla dzieci im. marszałka Piłsudskiego.) Zarząd Spółki Brackiej postanowił na ostatnim posiedzeniu zwrócić się do urzędu wojewódzkiego oraz do Związku kas chorych województwa śląskiego z propozycją wybudowania wspólnymi siłami szpitala dla dzieci im. marszałka Piłsudskiego.

— (Statystyka bezrobotnych.) Według sprawozdania urzędu pośrednictwa pracy w Tarnowskich Górach przypuszczalna liczba bezrobotnych wynosiła w końcu stycznia 2721 osób. Zasiłki pobierało z funduszu bezrobocia 334, z doraźnej pomocy państwowej 709, według rozporządzenia niemieckiego 144, z doraźnej akcji państwowej 93, razem 1280 osób. Wypłacono razem 86.348.56 złotych zapomóg. Położenie na rynku pracy nie doznało żadnej poważniejszej zmiany, gdyż roboty sezonowe w tutejszym powiecie nie zostały jeszcze rozpoczęte, zaś w zakładach przemysłowych ruch jest nieznaczny.

Radzionków w Tarnogórskiem. (Sprawa naczelnika gminy p. Broncla.) W dniu 15 bm. odbyła się ponowna rozprawa przeciwko naczelnikowi gminy i urzędu okręgowego p. Bronclowi o rzekome pozbawienie wolności p. Szczepana Krupy. Sąd uwolnił p. Bronclę od winy i kary i powstałe koszty przejął na skarb państwa.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Kradzież w hotelu.) Dnia 12 bm. włamał się nieznanymi sprawcami do pokoi hotelowych Rzeźniczka, skąd skradł znaczną ilość garderoby, bielizny, oraz gotówkę 140 złotych. Szkoda wyrządzona przez kradzież wynosi 1.700 zł. Podczas dochodzeń zdołano przytrzymać sprawcę kradzieży, niejakiego Franciszka Szafira z Częstochowy, który usiłował ze skradzionymi rzeczami wyjechać do Częstochowy.

Z całej Polski.

Łuck. (Pożar poczty.) W sobotę w nocy wybuchł pożar w gmachu poczty i telegrafów, przy czem uszkodzona została centrala telefoniczna. Połączenia telegraficzne i telefoniczne zostały przerwane. Władze bezpieczeństwa prowadzą energiczne dochodzenia celem wykrycia sprawców podpalenia. Zwraca uwagę fakt, że jest to drugi kolejny pożar w przededniu wyborów, mianowicie w przeddzień wyborów do sejmu w podobnych okolicznościach wybuchł pożar w gmachu, mieszczącym biura Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem.

Czeladź koło Sosnowca. (Tragiczna śmierć dwóch górników.) Przy odbudowie nieczynnego od 25 lat szybu na terenach kopalni Czeladź runęło stare zabezpieczenie ścian wraz z rusztowaniem, na którym pracowali robotnicy. Robotnik Ramion, który spadł z wysokości 40 metrów na dno szybu, poniósł śmierć na miejscu, drugi robotnik Błach zacerpił się na pewnej wysokości o wystające belki, został jednak zmiążdżony przez spadające drzewo. Winę wypadku przypisują zarządowi kopalni, który nie zbadał naliczycie stanu starego zabezpieczenia ścian szybu.

Śrem w Wielkopolsce. (Trup w zaszytym worku w jamie.) Przed paru dniami wybrało się kilku chłopców ze Śremu do lasu psarskiego na króliki. W jednej norze znaleźli wypchany, zaszyty worek. Gdy go otworzyli, z przestrawem ujrzeli trupa czterotygodniowego może dziecka. Donieśli o tem policji, która wdrożyła śledztwo, na razie jednak bez wyniku.

Wilno. (Dynamit urwał głowę żołnierzowi.) W czasie robót na terenie budowy obiektów wojskowych na Zwierzyńcu koło Wilna, wybuchł ładunek dynamitowy, powodując tragiczne skutki. Plutonowy Damińczuk wyrzucony został siłą wybuchu w górę i spadł z oderwaną głową. Wysłano specjalną komisję dla zbadania przyczyny wybuchu ładunku dynamitowego.

Rawicz w Wielkopolsce. (Śmierć chłopców w stawie.) W Krzmieniewie (pow. Rawicz) 8-letni Rudolf Griesche, syn niejescowego gospodarza poszedł na staw pokryty lodem, chcąc zabawić się ślizganiem. Lód był zbyt słaby, by mógł utrzymać na sobie ciężar — chłopiec utonął. Na krzyk tonącego przybiegł 15-letni brat jego, chcąc go wyratować, lecz również utonął. Także i matka chłopców tonęła, i byłaby również straszną pod lekką powłoką lodu śmierć znalazła, gdyby nie pomoc sąsiadów. Chłopców wydobyto pod wieczór — ale już zimnych, bez życia.

Bydgoszcz. (Skazany na podwójną karę śmierci.) Sąd okręgowy w Brodnicy rozpatrywał sprawę głosego morderstwa, popełnionego przez Bronisława Skonieczka na dwóch siostrach, Szymańskiej i Żebrowskiej. Skonieczko, dowiedziawszy się, że obie siostry zamierzają zakupić krowę, ofiarował swe pośrednictwo i wywabiwszy każdą z nich w pole, zamordował, rabując 320 złotych. Sąd skazał go na podwójną karę śmierci. Skazaniec, mający żonę i troje dzieci, przyjął wyrok spokojnie.

Używajcie MYDŁA KOMETA TRZEBINIA

Ostatnie telegramy.

Biskupi polscy u O'ca Świętego.

Rzym. (Pat.) Ojciec Święty przyjął dzisiaj na posłuchaniu biskupów przemyskiego — księdza Nowaka i tarnowskiego — księdza Wałęę.

O przerwanie niemiecko-sowieckich rokowań handlowych.

Berlin. (WTB). Czwartkową uchwałą rządu Rzeszy przerwane zostały sowiecko-niemieckie rokowania handlowe na skutek aresztowania przez Sowiety sześciu inżynierów i techników niemieckich, zatrudnionych w rosyjskim górnictwie węglowym.

Cała prasa niemiecka z wyjątkiem komunistycznej pochwała powyższą uchwałę rządu Pzeszy. Wszystkie poważne dzienniki berlińskie są zgodne w stwierdzeniu, że aresztowanie przez Sowiety sześciu obywateli niemieckich, czynnych przy gospodarce odbudowie Rosji, pociągnąć musi za sobą oziębienie stosunków niemiecko-rosyjskich, o ile władze sowieckie natychmiast nie zgodzą się na publiczne ujawnienie prawdziwych powodów aresztowania i na przyznanie aresztowanym zachodnio-europejskich praw przysługujących posadzonym.

Ohurzenie nacjonalistów niemieckich.

Berlin. (Pat.) Nacjonalistyczna prasa berlińska omawia z oburzeniem wczorajsze przemówienie posła Baczewskiego w sejmie pruskim, nazywając bezczelnością porównanie położenia mniejszości narodowych w Niemczech z położeniem Niemców tyrolskich.

Z obrad komisji rozbrojeniowej.

Genewa. (Pat.) Komisja przygotowawcza konferencji rozbrojeniowej zajmowała się na piątkowym popołudniowym posiedzeniu, odbytym pod przewodnictwem Loudona, sprawozdaniem o pracach komitetu rozjemstwa i bezpieczeństwa. Delegat rosyjski Litwinow, wywodził, że droga, po której poszedł komitet rozjemstwa i bezpieczeństwa a mianowicie zawieranie układów w sprawie rozjemstwa i bezpieczeństwa, nie jest drogą właściwą i nie może stać się przygotowaniem do rozbrojenia. Podobne układy są niebezpieczne. Mogą one bowiem w pewnych warunkach doprowadzić do układu wojskowego, podobnego do tych, jakie zawierane były przed wojną światową. W końcu Litwinow oświadczył, że prawdziwym bezpieczeństwem może być jedynie całkowite i pospieszne rozbrojenie.

Zmiana polskiej placówki w Niemczech.

Szczecin. (wiad. wł.) Istniejący w Szczecinie Wicekonsulat Rzeczypospolitej Polskiej przemianowany został z dniem 1 kwietnia rb. na Konsulat.

Kierownikiem placówki szczecińskiej jest p. Jerzy Lechowski, dobrze zasłużony urzędnik polskiej służby zagranicznej.

Handlowe rokowania niemiecko-litewskie.

Berlin. (PAT). Jak donosi prasa berlińska, rokowania handlowe niemiecko-litewskie mają być podjęte w drugiej połowie marca.

Kłopoty z orderami afgańskimi.

Berlin. (WTB). Król afgański — według prasy berlińskiej — polecił wręczyć wybitnym politykom niemieckim, m. i. prezydentowi Hindenburgowi i kanclerzowi Marxowi, po orderze afgańskim i po szkarłatnym płaszczu jedwabnym, darowanie którego oznacza jednocześnie nadanie tytułu księcia afgańskiego. Tak prezydent Hindenburg jak kanclerz Marx przejęli order i odznaczenia.

Wiadomość powyższa wywołać musi żywe zdziwienie, bowiem wejmarska konstytucja niemiecka zabrania obywatelom niemieckim przyjmowanie jakichkolwiek orderów i odznaczeń.

Berlin. (PAT). Pogłoski o tem, że poseł afgański po wyjeździe króla afgańskiego wręczył prezydentowi Hindenburgowi i kanclerzowi Marxowi wysokie ordery afgańskie, których przyjęcie zabrania konstytucja niemiecka, potwierdzają się. Udekorowania orderem afgańskim odmówił tylko prezydent parlamentu Loeb, powołując się na konstytucję. Otoczenie prezydenta Hindenburga i kanclerza Marxa znalazło z tej trudnej sytuacji wyjście, uznając ordery jako odznaki pamiątkowe, które wolno jest przyjmować.

Trzęsienie ziemi w Grecji.

Ateny. (WTB). Grecja nawiedzona została trzęsieniem ziemi. Trzęsienie ziemi miało miejsce w okolicyreckiego miasta Koryntu.

Do obywateli gminy Świętochłowice!

W dniu 19 marca święci cała Polska dzień Imienia Pierwszego Naczelnika Polski Odrodzonej i

Pierwszego Marszałka Polski J. Piłsudskiego.

W dniu tym cały naród Polski, bez różnicy stanów i zawodów składa hołd Wielkiemu Budowniczemu Polski.

W zbiorowym hołdzie tym winno wziąć tłumny i gorący udział miejscowe obywatelstwo manifestując swoje uczucia czci i przywiązania do Osoby Pierwszego Obywatela Polski Niepodległej oraz miłości i wierności dla wielkiej naszej Ojczyzny przez gremjalny udział w uroczystościach urzędowych staraniem Komitetu zawiązanego pod protektoratem

J. W. Pana Starosty Szalińskiego

przez udekorowanie swych domów chorągiewami, emblematami państwowymi i narodowymi i przez iluminację domów w czasie capstrzyku.

Program uroczystości.

Niedziela 18 marca.

1) Uroczysta Akademia — w sali pana Michałlika (dawniej Fojcik)

- Orkiestra,
- Otwarcie przez p. naczelnika W. Polaka,
- Występ kółka śpiewackiego „Moniuszko”,
- Odczyt — wygłosi wicestarosta p. dr. Kostka,
- Deklamacje,
- Występ kółka śpiewackiego „Moniuszko”,
- Zakończenie — orkiestra.

Wstęp na akademię wolny!

Początek akademii punktualnie o godz. 17.30. 2) Po akademii capstrzyk z pochodniami ulicami: Bytomska i Wolności pod starostwo, gdzie przyłącza się pochody z sąsiednich gmin powiatu.

Do zebranych przemówi z balkonu pan starosta Szaliński, poczem pochód wraca ulicami: Wolności, Cmentarna, Vogta, Szpitalna, Długa na ul. Bytomską, gdzie się rozwiąże.

Poniedziałek, dnia 19 marca:

1) O godz. 6 pobudka.
2) O godz. 9 rano zbiórka szkół i wszystkich miejscowych towarzystw i organizacji ze sztandarami na targowisku.

3) O godz. 9.30 wymarsz do kościoła parafialnego na uroczyste nabożeństwo. — Podczas nabożeństwa śpiewa chór kościelny „Cecylja”.
4) Po nabożeństwie ustawiają się szkoły, towarzystwa i organizacje do defilady, na ulicy Wolności (przed urzędem skarbowym) przed przedstawicielem rządu panem starostą Szalińskim, poczem na targowisku nastąpi rozwiązanie pochodu.

Niech żyje Rzeczpospolita Polska!

Niech żyje Prezydent Rzplitej Ignacy Mościcki!
Niech żyje pierwszy Marszałek i Prezes Rady Ministrów Józef Piłsudski!

Za Komitet

Wiktor Polak, naczelnik urz. okr.
i kom. nacz. gminy.

Program radiowy.

Niedziela 18 marca.

Warszawa, fala 1.111 m.

10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej — 12.00 Sygnał czasu i komunikaty — 12.10 Uroczysty obchód imienia Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego (Transmisja z Filharmonii) — 14.00 do 15.00 Odczyty dla rolników — 15.00 Komunikat meteorologiczny — 15.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii — 17.20 Rozmaitości — 19.10 do 20.25 Odczyty — 20.30 Koncert wspólny radiostacji Warszawa i Wilno — 20.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.30 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566 m.

15.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej — 12.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej oraz komunikaty — 12.10 Transmisja z Filharmonii Warszawskiej — 14.00 i 14.25 Pogadanki dla rolników — 15.00 Komunikat meteorologiczny — 15.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej — 17.20 Rozmaitości — 17.40 Z radionizowana nowelka Klemensa Junoszy — 19.10 i 19.35 Odczyty — 20.00 Hejnał z wieży Mariackiej i komunikat sportowy — 20.30 Transmisja koncertu z Warszawy — 22.30 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 344.8 m.

10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry — 12.00 i 12.25 Odczyty dla rolników — 12.50 Poranek muzyczny z Filharmonii Warszawskiej (Część II) — 17.30 Audycja dla dzieci — 18.50 Rzeczy ciekawe — 19.10 do 20.25 Odczyty — 20.30 Koncert orkiestry wojskowej — 21.00 Wieczór tatrzański — 22.10 Sygnał czasu i komunikaty — 22.50 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 322.6 m.

Gliwice, fala 250 m.

11.00 Nabożeństwo katolickie — 12.00 Orkiestra, chóry i przemówienia — 14.00 Zagadki — 14.10 Pogadanka ogrodnicza — 14.20 Transmisja odczytu rolniczego z Gliwic — 14.50 Szachy — 15.30 Program dla dzieci — 17.00 Odczyt — 17.30 Koncert 18.30 i 19.05 Odczyty — 22.00 Wiadomości — 22.30 Muzyka taneczna.

Berlin, fala 483.9 m.

1.30 Poranek muzyczny — 14.30 Program dla rolnika — 15.30 Program dla młodzieży — 16.30 Muzyka — 19.25 Recytacje — 20.30 Program muzyczny ku uczczeniu pamięci Ibsena — 22.30 Muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 217.2 m.

9.00 Gimnastyka domowa — 10.15 Produkcje chóru młodzieży — 11.00 Koncert symfoniczny — 15.30 Muzyka taneczna — 17.15 Odczyt podróżniczy — 19.00 Muzyka kameralna — 20.00 Sztuka mistyczna w 3 aktach.

Poniedziałek 19 marca.

Katowice, fala 422 m.

16.20 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl. — 16.40 Odczyt — 17.05 Komunikaty — 17.20 Wykład języka polskiego (kurs niższy) — 17.45 Program dla najmłodszych — 18.15 Transmisja muzyki lekkiej z kawiarni „Astorja” — 18.55 Komunikat strażactwa śląskiego — 19.15 Rozmaitości — 19.35 i 20.00 Odczyty — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty.

Warszawa, fala 1.111 m.

12.00 Sygnał czasu, komunikaty oraz muzyka z płyt gramofonowych — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze — 16.00 i 16.40 Odczyty — 17.45 Program dla najmłodszych — 18.15 Muzyka taneczna — 19.05 Komunikat rolniczy — 19.15 Rozmaitości — 20.00 Odczyt 20.30 Koncert polskiego radia dla żołnierza polskiego w dniu imienia Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty.

Kraków, fala 566 m.

12.00 Transmisja sygnału czasu, hejnału z wieży Mariackiej, komunikatów oraz muzyki z płyt gramofonowych — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze — 16.40 i 17.20 Odczyty — 17.45 Transmisja programu dla najmłodszych z Warszawy — 19.05 Komunikat rolniczy — 19.15 Rozmaitości — 20.00 Odczyt — 20.30 Transmisja koncertu polskiego radia z Warszawy.

Poznań, fala 344.8 m.

13.00 Giełdy zbożowa i towarowa — 13.15 Muzyka gramofonowa. W przerwie koncertowej giełda pieniężna — 16.55 i 17.20 Odczyty — 17.45 Koncert orkiestralny — 19.00 Rzeczy ciekawe — 19.35 i 20.00 Odczyty — 20.30 Transmisja koncertu polskiego radia z Warszawy — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty.

Wrocław, fala 322.6 m.

Gliwice, fala 250 m.

17.00 Muzyka filmowa — 18.00 i 18.30 Transmisje z Gliwic — 19.05 Nowe wydawnictwa muzyczne — 19.45 Rzut oka na współczesność — 20.10 Godzina pieśni — 21.10 Autorecytacje i wiadomości.

Berlin, fala 483.9 m.

15.30 Program dla pań — 16.15 Odczyt: Henryk Ibsen i jego dramaty — 17.00 Koncert węgierskiej muzyki narodowej — 19.30 Opera komiczna w 3 aktach Gounoda „Lekarz mimowoli”. Następnie muzyka lekka.

Wiedeń, fala 217.2 m.

11.00 Poranek muzyczny — 16.00 Koncert popołudniowy — 17.00 Program dla dzieci — 18.00 do 19.00 Odczyty — 19.30 Transmisja z sali koncertowej.

Nieśmiały.

Córka dentysty: I cóż Stachu, oświadczyłeś się nareszcie ojcu o moją rękę?

Wielbiciel jęcząc: Nie... ilekroć stanę przed nim, tracę odwagę. Dzisiaj dałem znów zab wyrwać,

Teatr Polski w Katowicach 16-ta Loteria Państwowa

Repertuar.

Sobota, dnia 17 b. m. „Trubadur”.
Sobotę, dnia 17 b. m. „Ostatni występ Kozaków Dońskich”.
Niedziela, dnia 18 b. m. „Wieszczka Lalek” pop.
Niedziela, dnia 18 b. m. „Casanova”.

Teatr Polski na prowincji.

Sobota, dnia 17 b. m. „Szpieg”, Rybnik.
Niedziela, dnia 18 b. m. „Warszawianka i I-szy obraz Nocy Listopadowej”, Bielsko.
Poniedziałek, dnia 19 b. m. „Szpieg”, Bielsko.

Krótko-zwiewłowo.

Nikt jeszcze nie zauważył, aby łososie, szczupaki i rybki złote spały, stąd jest ogólne mniemanie, że ryby te w ogóle nie śpią.

Krwi ma człowiek przeciętnie 7 litrów.

5-ta klasa — 7-my dzień.

Główne wygrane:

Zł. 10.000 nr. 22810.
Zł. 5.000 n-ry: 8022 50873 51489 69566 71127 100735 101930.
Zł. 3.000 n-ry: 1984 102930 120727.
Zł. 2.000 n-ry: 1984 102930 120727.
Zł. 3000 n-ry: 44951 73240 74013 80490 99677.
32494 46968 73505 77465 84774 99225 101730 108005 108209 117245.
Zł. 600 n-ry: 495 13361 14377 18152 25276 34474 36262 65652 66967 70473 70844 82552 101455 104949 111791 119661 122347 129657 129777.
Zł. 500 n-ry: 7769 8559 15143 16700 20040 20173 26406 29061 38952 42455 43951 45048 47456 51370 54344 54416 59097 68819 71276 80139 82979 85226 87271 87931 89933 92259 93900 99283 99381 101908 109134 112665 115107 117526 125087 126253 126345 129211.

Sprawy towarzystw.

Rydułtowy. Zebranie członków związku byłych pracowników plebiscytowych odbędzie się w niedzielę, 18 marca o godz. 14 u p. Ratajczaka w Rydułtowach. O liczne i punktualne stawienie się uprasza Zarząd.

Król. Huta. „Sokół” odbywa swe miesięczne zebranie w sobotę, dnia 17 marca b. r. o godz. 7.30 wieczorem na salce posiedzeń Z. Z. P. przy ul. Piłsudskiego nr. 3.

Ruda. Miesięczne posiedzenie Katolickiego Kółka Abstynentów odbędzie się w niedzielę, dnia 18 marca b. r. o godz. 18 w Rudzie w gimnazjum żeńskim przy ul. 3-go Maja. Zaprasza się wszystkich członków i zwolenników trzeźwości. Zarząd.

Nakładem i członkami firmy „Katolik” spółka wydawnicza o ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

W dniu 13 b. m. zmarł właściciel drogerji Sp. Emil Fontana.

Zmarły był od roku 1923 naczelnikiem obwodowym obwodu XVI miasta Katowic i spełniał gorliwie i sumiennie swe obowiązki honorowe.

Cześć Jego pamięci!
Katowice, dnia 15 marca 1928 r.

Magisraf.

CHORZY+

na cierpienia krwi, nerek, pęcherza, choroby skóry, jakoteż wszyscy niedomagający po przebytej chorobie, znajdując skuteczną kurację, nie przerywając pracy zawodowej.

Wiele pism dziękczynnych. Należy przynieść ze sobą moczą poranną.

J. Sedlaczek, Katowice

ul. Sokołska 10 (dawniej Karłstr.).
Godziny przyjęć od 9—12 i od 4—6.
W niedzielę tylko od 9—12.

Agitujecie za naszą gazetą!

ZMIANA LOKALU

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomic Szanowną Publiczność, iż od 19-go marca br. znajduje się nasz

lokal bankowy przy ul. Gliwickiej nr. 24

naprzeciw Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej. Polecamy się nadal łaskawym względem Szan. Publiczności do załatwiania wszelkich czynności w zakresie bankowości wchodzących.

Sprzedaż i kupno obcych walut, przekazy krajowe i zagr. i wszelkie inkasa.

Bank Przemysłowców Spółka Akcyjna w Poznaniu

Oddział w Bytomiu
Telefon 3046 i 3047. Adres telegraficzny: Wartabank.

Rowery dla panów i pań kupicie jeszcze jak długo zapas, do słabych cenach. Rowery z gumami „Continental” od 200 złotych począwszy nabyć można w składzie rowerów, maszyn do szycia i instrumentów muzycznych **D. Smaczny, Król. Huta, ul. 3 Maja 10.**

Unieważniam papiery wojskowe, wydane przez P. K. U. Katowice, na nazwisko **Siefa Czech, Bogucice.**

CZYTELNIKI!

Ważne uroczystości rodzinne: Zareczyny, zaślubiny, wesela srebrne i złote, wspomnienia pośmiertne ogłaszajcie w nasz. gazecie.

Mydło Kollontay z pralką: od teraz subtelnie perfumowane bez podwyżki ceny.
Więc: jeszcze lepsze! jeszcze tańsze!

Jedyny wytwórca: Eryk A. Kollontay, Fabr. Chem., Katowice-Brynów

WILGOĆ I PRZEKIEKANIE WODY
USUWA HYDROFUGĘ „CASTOR”
FABR. BUFOBER w BRUKSELI
UŻYWA SIĘ JAKO DOMIESZKA DO ZAPRAWY CEMENTOWEJ.
PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE
MAURYCJUS KARSTENS
WARSZAWA KOSZYKOWA Nr 7, TEL. 27-95.

Sprzedaż w Katowicach: P. Kazimierz Wroński, inżynier ul. Generała Zajęzka 19 - Tel. 14-15

Wytwórnia mebli klubowych
F. DUDZIK
Mysłowice, Górny Śląsk
ulica Bytomska nr. 13 — Telefon 1052
Na żądanie przesyłamy katalog z ilustracjami.

Rozpowszechniajcie naszą gazetę!

MEBLE!!

jadalki, sypialki, pokoje męskie, kuchnie i meble pojedyncze — dostarcza za gotówkę i na raty po cenach bardzo niskich —
R. Penkala, Skład Mebli Mysłowice, Rynek nr. 17.

Na wiosenne zasiewy

polecam wszelkie nasiona na łąki i pola w najlepszym gatunku, tak krajowe, jak i zagranicznego pochodzenia.
Polecam również mój wielki skład sztucznych nawozów i doskonałej paszy po przystępnych cenach i na dogodnych warunkach zapłaty.
HANDEL ZBOŻOWY
M. Simon, Pszczyna, Tel. Nr. 5.
Przedst. oryginal. nasion owsa i jęczmienia SWELOF.

Oliary kwasu moczowego

polecany przez Profesora Lancereaux byłego Prezesa Akademii Medycznej

Reumatyzm
Podagra
Otyłość
Arterio-Scleroza
Zatruty kwasem moczowym, torturowany bólami, może być uratowany tylko przez
URODONAL
Ponieważ URODONAL rozpuszcza kwas moczowy
Generalna Reprezentacja: Warszawa, Freury 4, Telefon 73-55.
Prawdziwy URODONAL tylko z polską i francuską etykietą.